

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गीको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

सडकको संरक्षण गरौं

- सडक सबैको साझा सम्पति हो, त्यसको संरक्षण र संवर्द्धन गर्नु सबैको दायित्व हो, त्यसैले,
- सडक सीमा अतिक्रमण गरी घर, टहरा निर्माण नगरौं.
- निर्माण सामग्री सडकमा नथुपारौं,
- सडकमा सवारी साधन धुने नगरौं,
- सडकका नालीमा अवरोध नगरौं,
- सवारी आवागमनमा बाधा नपुऱ्याऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

भारतबाट मासिक करोडको गाईको गोबर किन्दै नेपाल

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/नेपालले भारतबाट गाईको गोबर किन्न थालेको छ । पशुपालन गर्नेको संख्या घट्दै गएपछि भारतबाट गाईको गोबर आयात हुन थालेको हो ।

भारतले गाईको गोबर निर्यात गर्ने शीर्ष ५ देशमा नेपाल पनि परेको छ । नेपालले चालु आर्थिक वर्षको ७ महिनामा ३ लाख ६७ हजार ४ सय ६१ केजी गोबर आयात गरेको छ । यो परिमाण र कम्पना भने ७ करोड ८ लाख ४३ हजार बराबरको भएको बताइएको छ । भन्सार विभागका अनुसार नेपालमा 'एनिमल अर भेजिटेबल फर्टिलाइजर' शीर्षकमा गाइवस्तुको मूल्यबढाउने बनेको गोबरमल आयात हुने गरेको छ ।

कृषिप्रधान देशको रूपमा रहेको नेपालमा पशुपालन पनि मुख्य पेशाका रूपमा रहँदै आएको छ । तर, नेपालमा तथ्यांकले नै मासिक करोडौं रूपैयाँको गाइवस्तुको मूल आयात भएको देखाउँछ । भारतले आर्थिक वर्ष २०२३/२४ मा ३६६ करोड भारतीय रूपैयाँ (६ अर्ब १७ करोड नेपाली रूपैयाँ) को गाईको गोबर अन्य देशमा निर्यात गरेको छ । यो तथ्यांक धेरैलाई अचम्म लाग्न पनि सक्छ । कृषि तथा

A	B	C	D	E	F
Table 5: Imports by Commodities : Based on First Seven Months (Shrawan-Magh) of FY 2081/82 (Mid July 2024 to 2025)					
Table 5: Imports by Commodities : Based on First Seven Months (Shrawan-Magh) of FY 2081/82 (Mid July 2024 to 2025)					
Table 5: Imports by Commodities : Based on First Seven Months (Shrawan-Magh) of FY 2081/82 (Mid July 2024 to 2025)					
HSCode	Description	Unit	Quantity	Imports Value	Imports Revenue
246	30059090 Other wadding, gauze, bandage and similar articles for m.kg		300830	201127	17851
247	30061000 Sterile surgical catgut, similar suture materials (incl. kg		8285	160925	29830
248	30063000 Opacifying preparations for x-ray examinations; diagnosis		109	1451	271
249	30064000 Dental cements and other dental fillings; one reconstruct		10372	70210	17043
250	30065000 First-aid boxes and kits		3218	4495	1186
251	30066000 Chem contraceptive prepbased on hormones of other pi kg		27773	238881	1
252	30067000 Gel preparation designed to be used in human or veterini kg		48990	9557	2134
253	30069100 Appliances identifiable for ostomy use		2226	9820	2387
254	30069300 Placebos and blinded (or double-blinded) clinical trial kit kg		122	1836	274
255	31010000 Animal or vegetable fertilizers		3567461	70643	5
256	31021010 Diesel Exhaust Fluid		65948	4837	233
257	31021091 Technical grade Urea		0	0	0
258	31021099 Other Urea		185933850	9598295	6
259	31022100 Ammonium sulphate		1969762	67223	1
260	31023000 Ammonium nitrate		750015	308211	0
261	31025000 Sodium nitrate		1102	132	0

आर्गनिक उत्पादनको बढ्दो मागका कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा भारतीय गोबर मलको ठूलो माग रहेको छ ।

गोबर किन्दै शीर्ष ५ देशमा माल्दिभ्स, अमेरिका, सिंगापुर, चीन र नेपाल रहेका छन् । यी देशमा भारतीय गाईको गोबर जैविकक्षेत्री, खाद्यउत्पादन, कागज उत्पादन र ऊर्जा स्रोतमा प्रयोग गरिने बताइएको छ । गाईको गोबर आर्गनिक खेतीका लागि उत्तम खाद्य मानिन्छ । यसबाट बायोग्यास उत्पादन गरिन्छ, जसले हरितऊर्जा उत्पादनमा मद्दत गर्दछ । धेरै देशमा

गाईको गोबरबाट बनेको कागज, मैनबत्ती र सजावटका वस्तु लोकप्रिय छन् ।

गोबर निर्यातले भारतलाई आर्थिकरूपमा मात्र फाइदा पुऱ्याएको छैन, पशुमा आधारित अर्थतन्त्रलाई पनि बलियो बनाएको भारतीय अर्थविदले बताएका छन् । गोबर किसानको आमदानीको नयाँ स्रोत पनि बनेको छ । आगामी वर्षमा गोबर निर्यात अफ बढ्ने भारतका सरकारी अधिकारीले बताएका छन् । भारतीय गोबर प्याकेजिङ गरी नेपालमा बिक्री भइरहेको बताइएको छ ।

पूर्वीय संस्कारमा गाईको गौमूत्र, गोबर सबै पवित्र मानेर प्रयोग गरिने भएकोले गाउँघरमा सबैतिर गाईपालन गरिन्थ्यो । मृत्यु संस्कार सम्पन्न भइसकेपछि चोखिनका लागि घरमा गौमूत्र छर्कने चलन छ ।

पूजाआजामा पनि गौमूत्रको प्रयोग हुन्छ । गौमूत्रमा औषधीय गुण हुन्छ भन्ने मान्यता रहेको छ । अहिले अर्गनिक खेतीवालीमा प्राकृतिक कीटनासकको रूपमा गौमूत्रको उपयोग गर्न थालिएको छ । केहीवर्ष अघिसम्म मकवानपुरको सीमभञ्ज्याङमा छाडा छोडिएको गाईको गौमूत्र औषधिको

रूपमा सेवन गर्नका लागि दीर्घरोगीहरू आउने गरेका थिए ।

ग्रामीणक्षेत्रमा घर लिपपोत गर्नका लागि गाईको गोबर प्रयोग गरिन्छ । गोबरले लिपपोत गरेपछि घर पवित्र र सफा हुन्छ भन्ने मान्यता छ । गोबरमा पकाएको खानेकुरा स्वास्थ्यकर मानिने भएकोले नेपालका तराइक्षेत्रमा अझै पनि गुइँडा बालेर खानेकुरा पकाइन्छ । गोबरमा पर्याप्त मात्रामा खनिज तत्व हुनुका साथै यसमा फोस्फोरस, नाइट्रोजन, चुना, पोट्याश, म्यारनेसियम, आइरन, सिलिकन, एल्म्युनियमको मात्रा पाइन्छ ।

गोबरमा अधिक मात्रामा खनिज रहेको हुदाँ यसले माटोलाई उर्बरा बनाउने कृषिविज्ञहरू बताउँछन् । गोबरले स्वास्थ्यसम्बन्धी विभिन्न फाइदा गर्ने मान्यता छ । हातखुट्टा वा शरीरको कुनै अङ्ग जलेमा जलेको भागमा गोबर लगाउनाले जलन कम हुन्छ । मलेरिया, डेंगु वा सामान्य ज्वरो आएमा गाईको गोबरलाई गुइँडा बनाएर सुत्तले पनि लाभ मिल्ने बताइन्छ । गाइको गोबरको महत्व धेरै भएपनि सहरीया समाजमा गाइपालन शून्य भएको छ । गोबर र गौमूत्र भारतबाट आयात गर्न थालिएको छ ।

सबै निकायमा महिला सहभागिता हुनुपर्छ: उपसभामुख चापागाई

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/१ सय १५ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसका अवसरमा समावेशी महिला नेतृत्व: अवसर र चुनौती विषयक अन्तर क्रिया कार्यक्रम बुधवार सम्पन्न भएको छ ।

बागमती प्रदेशमा उपसभामुख चापागाईको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम भएको हो । कार्यक्रममा उपसभामुख महिला सहभागिता हुनुपर्नेमा जोड दिइन् । संविधान र कानूनमा उल्लेख भए बमोजिम कार्यपालिका, न्यायपालिका, व्यवस्थापिकाकायत सबै क्षेत्रमा महिलाको न्यायोचित समावेशीकरण हुनुपर्ने उनको भनाई छ । उपसभामुख चापागाईले पुरुषले भन्दा महिलाले

जिम्मेवार र जवाफदेही भएर कार्य सम्पादन गर्ने धारणा राखिन् ।

अधिकारको कुरा गर्दै गर्दा महिलाले आफ्नो जिम्मेवारीलाई कुशलतापूर्वक पूरा गरिरहेको उनको भनाई छ । कतिपय अधिकार कानूनी जटिलताको कारण पनि प्राप्त हुन नसकेको उनले बताइन् । उपसभामुख चापागाईले विगतका दिनको भन्दा अहिले महिलाको अवस्थामा परिवर्तन आएको बताउँदै राजनीतिक र प्रशासनिक क्षेत्रमा महिलाको उपस्थिति बढ्दो रहेको उल्लेख गरिन् ।

नेपालका ७ प्रदेशमा ३ सय १६ महिला सांसदले भूमिका निर्वाह गरिरहेको उनको भनाई छ । यद्यपी महिला सांसदलाई संकुचित दृष्टिकोणमा हेर्ने गरेको

गुनासो भने आउने बताइन् ।

राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ बागमती प्रदेश र गैरसरकारी संस्था मकवानपुरको संयुक्त आयोजनामा भएको कार्यक्रममा अधिवक्ता अप्सरा बस्नेतले समावेशी महिला नेतृत्व अवसर र चुनौती विषययक कार्यक्रम प्रस्तुत गरेकी थिइन् । कार्यक्रममा विज्ज्यास समन्वय अधिकारी शान्ति विश्वकर्मा, मानवअधिकार आयोग बागमती प्रदेश प्रमुख पवन भट्ट, हेटौंडा उपमहानगरपालिका महिला, बालकालिका तथा समावेशीकरण महाशाखा प्रमुख विष्णुकुमारी लामिछाने लगायतले धारणा राखेका थिए । गैरसरकारी मकवानपुरकी अध्यक्ष रमिला सापकोटाको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको हो ।

आफ्नै छोराको हत्या अभियोगमा भ्लोन दम्पती पक्राउ

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/मकवानपुरको ईन्ड्रस्ट्रियल गाउँपालिका-३ सिस्नेरीस्थित अद्वाबारीका ६४ वर्षका मीनबहादुर भ्लोन उनका पत्नी ६३ वर्षीया देवीमाया भ्लोनलाई आफ्नै जेठो छोराको हत्या आरोपमा मकवानपुर प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

प्रहरी निगरानीमा उपचार भइरहेका उनीहरूलाई आज बुधवार जिल्ला प्रहरी कार्यालय, मकवानपुरमा ल्याइएको हो । मकवानपुर प्रहरी हिरासतमा राखेर भ्लोन दम्पतीमाथि अनुसन्धान थालिने जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रहरीप्रवक्ता प्रहरीनाथव उपरीशोक (डीएसपी) श्यामु अर्खले जानकारी दिए । उनीहरूमाथि आफ्नै ३१ वर्षीय छोरा भरतकुमार भ्लोनलाई

कुटपिट गरी हत्या गरेको आरोप लागेको छ । पारिवारिक विवादमा कुटाकुट हुँदा तीनैजना घाइते भएका थिए । जसमध्ये भरतकुमारको अवस्था गम्भीर थियो । उनको उपचारको क्रममा शनिवार भरतपुर अस्पतालमा मृत्यु भएको थियो । हत्या आरोप खेपेका भ्लोनदम्पतीको भरतपुर अस्पतालमा लगेको थियो ।

भक्तपुर प्रहरीको निगरानीमा रहेर उपचार गराएका उनीहरूलाई बुधवार मकवानपुर ल्याइएको हो । 'कुटपिटकै कारण मृत्यु भएको भन्ने आरोप छ । छानबीन गरेर ज्यानसम्बन्धी कसुरमा मुद्दा चल्छ,' प्रहरीप्रवक्ता अर्खले भने, 'पहिला हामी उहाँहरूको स्वास्थ्यस्थिति हेर्छौं । त्यसपछि मात्रै अनुसन्धानको प्रक्रिया अघि बढ्छ ।'

कुटपिटमा मीनबहादुर र

देवीमाया पनि घाइते भएका थिए । भरतकुमार र बाबु-आमाबीच सम्पत्ती भागवण्डाको विषयमा प्रायः घरभण्डा पर्दै आएको प्रहरीले जनाएको छ । भण्डा भएको थाहा पाएपछि छिमेकीहरूले इलाका प्रहरी कार्यालय, सिस्नेरीलाई खबर गरेका थिए । प्रहरी पुग्दा भरतकुमार अचेत अवस्थामा थिए भने भ्लोन दम्पती पनि घाइते अवस्थामा भेटिएपछि प्रहरीकै गाडीमा राखेर उनीहरू तीनैजनालाई उपचारको लागि हेटौंडा अस्पताल ल्याइएको थियो ।

गत शुक्रबार साँफे भ्लोन दम्पती र छोरा भरतकुमार बीच भण्डा भएको थियो । घर भण्डा हुँदा बाबु-आमाले कुटपिट गर्दा भरतकुमारको टाउको फुटेको र मस्तिष्कमा रगत जमेको भरतको शनिवार मृत्यु भएको थियो ।

हेटौंडा एकेडेमीले फागुन २३ गते वार्षिकोत्सव मनाउने

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/हेटौंडा एकेडेमीले विद्यालयको २६ औं वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक दिवस विविध कार्यक्रम गरी मनाउने भएको छ ।

बुधवार विद्यालय परि सरमा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गर्दै अभिभावक दिवसको तयारीका बारेमा जानकारी गराइएको हो । शिक्षासँगसँगै खेलकुद भन्ने नाराका साथ विविध खेलकुद गतिविधि गर्दै आएको एकेडेमीले फागुन २३ गते शुक्रबार अभिभावक दिवस मनाउन लागेको हो ।

बागमती विश्वविद्यालयका अध्यक्ष प्राध्यापक डा. चन्द्रमणि पौडेलको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम गरिने विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष अरुणराज सुमारीले जानकारी दिएका छन् । कार्यक्रममा एलआरआई स्कूलका संस्थापक

प्राचार्य शिवराम पन्त, चितवन मेडिकल कलेज भरतपुरका अध्यक्ष एवम् प्रबन्धनिर्देशक प्राध्यापक डाक्टर हरिशचन्द्र न्यौपाने र विद्यालयका परिकल्पनाकार बागमती प्रदेशका प्रथम मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेललगायतको समेत उपस्थिति रहने अध्यक्ष सुमारीले बताए ।

अभिभावक दिवसका दिन विद्यार्थीबाट बृहत् सांस्कृतिक प्रदर्शनी, विज्ञान तथा प्रवधि प्रदर्शनी, हस्तकला प्रदर्शनी, चित्रकला प्रदर्शनी, पुस्तक मेलाका साथै खेलकुद सामग्रीको प्रदर्शनी एवम् खाना महोत्सव समेत हुनेछ । एकेडेमीमा नेपाल फुटबल संघ एन्फा एकेडेमी, राष्ट्रिय सेवादल र नेपाल स्काउटका कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको छ । विद्यालयमा हाल ७ सय २ जना जना विद्यार्थी अध्ययन गर्दै आइरहेका छन् ।

विश्वप्रकाश शर्मा मनहरीमा आउने

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/नेपाली कांग्रेसका महासमन्त्री विश्वप्रकाश शर्मा मकवानपुरको मनहरी आउने भएका छन् । नेपाली कांग्रेस मनहरी गाउँपालिका समितिको आयोजना हुने क्रियाशील तथा अगुवा कार्यकर्ता भेटघाट कार्यक्रममा सम्बोधन गर्न फागुन २२ गते

बिहीवार महामन्त्री शर्मा मनहरी आउने भएका हुन् ।

मनहरी गाउँपालिका अगुवा तथा क्रियाशील कार्यकर्ता प्रशिक्षणका साथै पार्टीको वर्तमान गतिविधिका बारेमा छलफल हुने कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस बागमती प्रदेशसभापति ईन्द्रबहादुर बानियाँको विशिष्ट आतिथ्यता रहने कांग्रेस

मनहरी गाउँपालिका सभापति प्रकाश बर्तौलाले जानकारी दिए । कार्यक्रमका बीच मनहरीका कांग्रेस अगुवा नेतालाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम पनि रहेको बताइने बताए । क्रियाशील भेलामा कांग्रेसबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा पार्टीका नेतृत्वले गरिरहेका कामकारवाहीबारे पनि समीक्षा हुने बताइएको छ ।

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

- कार वास भित्र/बाहिर
- वायरिङ मर्मत
- मेशिनद्वारा A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- हेटौंडामै पहिलो पटक N₂ (Nitrogen) हावा टायरमा भरिने
- इजिजनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौंडा, चौकीटोल,
सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

अब पुरोहितको पनि लाइसेन्स

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २१ फागुन/पुराण वाचक, ज्योतिषी कर्म गर्ने र कर्मकाण्ड गर्ने ब्राह्मणको परीक्षा लिएर अनुमतिपत्र दिने तयारी सुरु भएको छ । नेपाल पञ्चाङ्ग निर्णायक विकास समितिमा अनुमतिपत्रका लागि प्रशिक्षण लिनेको भीड लागेको छ ।

प्रशिक्षण लिन चाहनेको भीड लागेपछि यही महिनाको अन्तिमदेखि छ महिने कार्यक्रम सुरु गर्न लागिएको समितिका कार्यकारी निर्देशक सूर्यप्रसाद ढुङ्गेलले जानकारी दिए । ज्योतिष र कर्मकाण्ड प्रशिक्षण लिन चाहनेहरू समितिमा आएर

सोधपूछ गर्न थालेपछि सूचना निकालेर यही महिनाको अन्तिमदेखि प्रशिक्षण दिन लागिएको हो । समितिमा आफ्नै खोजी गर्दै २० जना प्रशिक्षार्थी आएको समितिले जनाएको छ । कथावाचक, ज्योतिषी र कर्मकाण्ड गर्ने पुरोहितलाई नियमन गर्न, करको दायरामा ल्याउन पनि अनुमतिपत्र लिनुपर्ने उपयुक्त हुने भनी तयारी भइरहेको समितिका अध्यक्ष प्रा. श्रीकृष्ण अधिकारीले बताए ।

नेपालमा कर्मकाण्ड गर्ने पुरोहितलाई सरकारले करको दायरामा ल्याउन सकेको थिएन ।

अब भने करको दायरामा ल्याउनका लागि सरकारले तयारी गरिरहेको छ ।

प्रशिक्षण लिन चाहनेमध्ये महिला र अपाङ्गलाई छुट्टैको व्यवस्था गर्न लागिएको उनले सुनाए । उद्योगतिन प्रशिक्षण लिन भने नैजनाति र दलित पनि आउने गरेको समितिले जनाएको छ । कर्मकाण्ड प्रशिक्षणमा भने महिलाले पनि र्चि हुने गरेको छ । ६ महिने प्रशिक्षणको १५ हजार रूपैयाँ शुल्क तोकिएको कार्यकारी निर्देशक ढुङ्गेलले बताए । यसमा थप परीक्षा शुल्क पनि विज्ञाने बताइएको छ ।

राजाकुरा
हाम्रो कुरा

अल्लोको कपडा उत्पादन

पछिल्लो समय कपडा उत्पादन गर्न कपास नै चाहिन्छ भन्ने मान्यतामा परिवर्तन आएको छ । गाँजाको बोट, अल्लो, केराको सुप्ला आदिबाट बनाइएका कपडाको माग उच्च रहेको छ । करिब एकदसक अघिदेखि मकवानपुरको थाहा नगरका महिला स्वरोजगार बन्ने उद्देश्यले अल्लोको कपडा बनाउन थालेका छन् । वनमा जताजतै उपलब्ध हुने अल्लोको पाटबाट कपडा बुन्ने यहाँका स्थानीय महिलाले वार्षिक कार्यतालिका बनाएर काम गरिरहेका हुन् । तरकारीको मौसम सकिएपछि महिला वनमा गएर अल्लो ल्याउने, लोक्ता निकाल्ने र लोक्ताबाट धागो बनाएर कपडा बुन्नु व्यस्त हुने गरेका छन् । अहिले यहाँका महिला अन्य जिल्लामा अल्लोको लोक्ता निकाल्न र धागोसहित कपडा बुन्नु सिकाउन जान थालेका छन् । लामो समयसम्म अल्लोको कपडा बनाउने तालिम लिएर काम गर्दै आएका थाहानगरका महिलाले केही वर्ष अगाडि दामन महिला अल्लो ह्याण्डलिंग फाउण्डेसनको सहयोगमा काम गर्न सुरु गरेका छन् । तरकारीखेतीका लागि पकेटक्षेत्र मानिने थाहानगरका महिलाले जग्गा हुनेका लागि खेतीपाती राम्रो भएपनि जग्गा नहुने वा थोरै हुनेका लागि आम्दानीको स्रोत खोज्न मुश्किल परेको भन्दै व्यावसायिकरूपमा अल्लोको कपडा उत्पादन सुरु गरेको जानकारी दिएका छन् । महिलाले आफ्नो सबै ऊर्जा अल्लोको कपडा उत्पादनमा लगाउने कोसिसमा रहेको जनाउँदै सुरुवाती दिनमा निकै संघर्ष गर्नुपरेको अनुभव सुनाएका छन् ।

वनमा पाइने सिस्नो जस्तै देखिने अल्लोको पाटबाट कपडा बनाएर बेच्ने सपना देखेसँगै यसको तालिम लिएको उनीहरूले बताएका छन् । स्थानीय सरकारको साथ र सहयोग प्राप्त भएमा स्थानीय अल्लोलाई एउटा उचाइमा लैजाने योजना उनीहरूको छ । सिस्नो स्वास्थ्यका लागि फाइदा हुने कुरा प्रायःसबैलाई थाहा छ तर, सिस्नोबाट कपडा बनाएर लगाउँदा पनि फाइदा हुन्छ भन्ने धेरैलाई थाहा नहुनसक्छ । वनमा छ्यापछ्यापती पाइने सिस्नो प्रजातिको अल्लोबाट कपडा बनाउने व्यावसाय सुरु गरेका थाहानगरका महिलाले लुगामात्र होइन यसबाट मोजा, जुता, फोला, कोटसमेत बनाउन थालेका छन् । स्वरोजगारका लागि समूहमा बसेर अल्लोको कपडा उत्पादनमा लागेको उनीहरूले बताएका छन् । महिलाले समूह यतिबेला यसक्षेत्रको जंगलमा पाइने अल्लो टिप्न, चुट्न, पाट बनाउन अनि कपडा बुन्नु व्यस्त छ । वर्षमा तीन महिना खेतीपाती र बाँकी समय कपडा बुन्नुमा खर्चिने उनीहरूको भनाइ छ । तीन किलो धागोको १० देखि १२ मिटरसम्म तयारी कपडा बनाउन सकिन्छ । बढ्दो बजारको मागसँगै यसको उत्पादन प्याउनु अझ बढी मेहनत गर्नुपर्ने उनीहरूको भनाइ छ । अहिले मागबमोजिमको उत्पादनका लागि जनशक्ति कम रहेको बताइन्छ । कपडा बनाउन जति सजिलो छ धागो कालन कठिन छ, अल्लोबाट धागो बनाउन जंगलबाट काँचो लाथा ल्याउनुपर्छ । पाट निकालेपछि सुकाएर ठूलो फलामे कराइमा पकाउने र त्यसपछि फेरि कमेरो माटोमा चोपेर सुकेको पाट खोलामा लगेर दोहोर्‍याएर चुटनुपर्ने उनीहरूले जानकारी दिए ।

धागोको कच्चापदार्थ तयार गरेपछि त्यसलाई चर्खाको सहायताले धागो निकालिन्छ । विसं २०६६ देखि उद्योग दर्ता गरेर समूहमा आवद्ध भएका महिलाले सञ्चालन गर्दै आएको यो उद्योग हाल स्थानीय सरकार र ग्रिन फाउण्डेसन नेपाल नामक संस्थाको सहकार्यमा उद्यम विकास स्तरोन्नति भइरहेको छ । उद्योगमा उत्पादन बढाउनका लागि थप तालिम र भौतिक सहयोग गर्ने योजना नगरपालिकाले बनाएको छ । करिब १५ वर्ष अगाडिसम्म वनमा जताततै पाइने अल्लोबाट कपडा बुन्ने भनेर कसैले पनि सोचेका थिएनन् । ऋषेश्वर सामुदायिक वनको सक्रियतामा समूहका महिलाले अल्लोबाट कपडा बुन्ने सीप पाएका हुन् । अल्लोको कपडा उत्पादनले थाहाका स्थानीय महिला स्वरोजगार बन्नका साथै आम्दानी पनि बढाइरहेका छन् । औद्योगिक व्यापार मेला, पर्यटकीयक्षेत्रका पसल तथा स्थानीय क्षेत्रमा अल्लोको कपडाको राम्रो बजार छ । स्थानीय क्षेत्रमा पनि यसको माग बढ्दो छ । महिलाले अल्लोको धागो कालने, कपडा बुन्ने, 'मनिपर्स' बनाउने, महिला तथा पुरुषले बोक्ने फोला, स्टकोटलगायत सामग्री सिलाउँछन् ।

राजस्व छलीविरुद्ध कठोर कदम अत्यावश्यक

सागर पण्डित

राजस्व छली रोक्न मुलुकमा विभिन्न सरकारी निकायहरू कार्यरत छन् । ती सरकारी निकायहरूबीच प्रभावकारी समन्वय नहुँदा राजस्व छली गर्नेहरू उम्कै आइरहेका छन् । पछिल्लो दिनमा राजस्व अनुसन्धान विभागले राजस्व छली गर्नेहरूविरुद्धको छानबिनलाई कडाइ गर्दै मुद्दा दायर गर्ने क्रमलाई बढाएको छ । यो सकारात्मक छ तर विभागले अझै छानबिनलाई सशक्त बनाउँदै राजस्व छली गर्नेहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउने क्रमलाई बढाउनुपर्छ ।

यसका साथसाथै आन्तरिक राजस्व विभाग, भन्सार विभाग, सम्पत्ति सुद्वीकरण अनुसन्धान विभागलगायतले पनि आ-आफ्नो जिम्मेवारीअनुसारको काम प्रभावकारीरूपमा गर्नुपर्छ । यी निकायहरूले अहिले सोचेअनुसार काम गर्न सकिरहेका छैनन् । यस्ता निकायको नेतृत्वमा रहनेहरूलाई सरकारी छिटो-छिटो सक्का गर्नुहुँदैन । यस्ता संवेदनशील निकायहरूलाई अस्थिर बनाउँदा राजस्व छली गर्नेहरूलाई आफ्नो धन्दा सञ्चालन गर्न सहज हुने गर्छ । त्यसैले सरकारले ती निकायमा पठाउने महानिर्देशकलाई कम्तीमा पनि डेढ वर्ष काम गर्न दिनुपर्छ । स्थिर बनाएर परिणाम निकाल्न सक्नुपर्छ । अहिले सम्बन्धित यी निकायहरूबीच जुन रूपमा समन्वय हुनुपर्छ त्यो सम्मा हुन सकिरहेको छैन । भन्सार विभागले राजस्व छली रोक्न विशेष पहलकदमी लिनुपर्छ ।

आन्तरिक राजस्व विभागले राजस्व छली गर्नेहरूलाई पहिचान गरी जरिवाना असुलउपर गराउन सक्नुपर्छ भने राजस्व अनुसन्धान विभागले छली गर्नेहरूविरुद्धको मुद्दा दायर गर्ने क्रमलाई अझै उच्च बनाउन सक्नुपर्छ । आन्तरिक राजस्व विभागले केही समयअघि मात्रै ११ अर्बभन्दा बढी राजस्व छली गर्नेहरूलाई जरिवाना गराएको थियो तर त्यसरी जरिवाना गरिएकाहरूबाट असुलउपर गराउने कार्यमा विभागले आक्रामक कदम चाल्न सकेको छैन ।

विभागले थप राजस्व छली गर्ने अन्त्यलाई जरिवाना पनि गराउन सकेको छैन । त्यसैले भन्सार विभाग र आन्तरिक राजस्व विभागले पछिल्ला दिनमा प्रभावकारी काम गर्न नसकेको हो कि जस्तो देखिन्छ । यसमा अर्थ मन्त्रालयको नेतृत्वले विशेष पहलकदमी लिएर दुवै विभागलाई अत्यन्तै सक्रिय र परिणाममुखी बनाउन सक्नुपर्छ । सरकारकै विभिन्न अध्ययनले भन्छ, 'मुलुकमा राजस्व छली रोक्न सकेनो भने राजस्व उठ्ने दरमा फरक ७० प्रतिशतभन्दा बढीले बृद्धि हुन सक्छ । यसो भएको खण्डमा सरकारीले बजेट बनाउँदा कुनै प्रकारको ऋण लिनुपर्ने अवस्था रहँदैन ।

यदि हाम्रो वार्षिक बजेट बराबरको रकम राजस्वबाट उठाउन सकियो भने मुलुकले छिट्टै प्रगति र समृद्धि हासिल गर्न सक्छ । यो विषयमा गम्भीर भएर सोच्नुपर्ने समय आइसकेको छ । सरकारलाई बुझाउनुपर्ने राजस्व कम बुझाउने वा नबुझाउने नियतले ट्याक्स प्लानिङ गर्ने, राजस्व नबुझाउने वा कम बुझाउने हिसाबले कागजात पेस गर्ने/गराउने कामलाई नै राजस्व चुहावट भनिन्छ ।

कुनै पनि कम्पनी वा फर्मले राजस्व नतिर्ने वा कम तिर्ने नियतले कुनै काम गरेमा, गलत लेखा विवरण पेस गरी वा नगरी राजस्व नतिरेमा वा घटी तिरेमा, मालवस्तु निकासी पैठारी गर्दा भन्सार कार्यालयमा राजस्व छलेमा वा छुल्ने प्रयत्न गरेमा, राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने कार्यालयको कर्मचारीको काममा बाधा गरेमा, कर्मचारीलाई अनुचित प्रभावमा पारी तिर्नुपर्ने राजस्व कम तिर्ने कार्य पनि राजस्व चुहावटको कसुरको रूपमा लिन सकिन्छ ।

दुःखका साथ भन्नुपर्ने हुन्छ, राजस्व चुहावट रोक्नका लागि प्रधानमन्त्रीले पटक-पटक छलफल गरी निर्देशन दिनुहुन्छ । यसै गरी अर्थमन्त्रीले पनि राजस्व छली रोक्न विभिन्न खाले छलफल गरी दर्जनौं पटक निर्देशन दिँदै आउनुभएको छ । छलफलमा राजस्व छली रोक्ने भूमिकामा रहेका निकायका प्रमुख तथा सुरक्षा निकायका पदाधिकारीहरू रहेका हुन्छन् । तर पनि राजस्व छली रोक्नको साटो दिनानुदिन बढ्दो पुरानो नेतृत्वमा रहनेहरूको निर्देशन हावावारी देखिने गरेको छ ।

आफ्नै निर्देशनलाई कार्यान्वयन गराउने विषय उनीहरूको उच्च प्राथमिकतामा पर्न नसक्नुलाई पनि आश्चर्यको रूपमा हेर्न सकिन्छ । राजस्व बृद्धि गर्ने संवेदनशील निकायमा रहने प्रशासनिक नेतृत्वले किन सोचेअनुसार राजस्व बृद्धि गराउन सकेन र छली गर्नेहरूलाई किन कारबाहीको दायरामा ल्याउन सकेन त ? भन्ने विषयमा पनि अब ठण्डा

दिमागले सोच्नुपर्छ । राजस्व चुहावट गरी राजस्व ठगी गर्नेहरू राष्ट्रिय अपराधी हुन् । यस्ता अपराधीहरूलाई कुनै पनि बहानामा छुट दिनुहुँदैन । विगतमा नीतिगतरूपमा नै भ्रष्टाचार गर्नेहरूका कारण मुलुक छोको बनेको हो ।

राजस्व ठगीजस्तो भ्रष्टाचारको मुख्य कारक तत्वका रूपमा राजस्व उठाउने र नियन्त्रण गर्ने भूमिकामा रहेका सरकारी कार्यालयहरू र त्यहाँ कार्यरत कर्मचारीहरूसमेत छन् । राजस्व कार्यालय तथा भन्सार कार्यालयमा काम गर्ने कर्मचारीहरू इमानदार र पारदर्शी मात्रै बन्न सके भने पनि धेरै हदसम्म राजस्व उठाउने क्रममा बृद्धि आउने निश्चित छ । तर कर्मचारीहरूले व्यक्तिगत स्वार्थ र आर्थिक लाभमा ध्यान दिँदा उनीहरूबाट बढ्दोमा हुने क्रम बढ्दै गइरहेको छ ।

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भन्सार कार्यालयलगायतका कर्मचारीहरूको व्यापारीहरूसँगको अधोपति सम्बन्धका कारण पनि अनियमितता हुने क्रम बढिरहेको छ । राजस्व चुहावट अन्य विभिन्न कारणले पनि भइरहेको पाइन्छ । राजस्व चुहावटका अन्य कारणहरूमा आर्थिक लाभ, व्यापारिक लाभ, व्यापारिक प्रतियोगीको दबाव, छोटो समयमै धनी हुने चाहना, कानूनको अपहेलन, अनियमित आर्थिक कारोबार, खुला सिमाना, तथ्याङ्क प्रशोधनको अभाव लगायत छन् ।

राजस्व चुहावट गर्नेले विभिन्न रणनीतिहरू अपनाउने गरेका छन् । जसअनुसार न्यून बीजकीकरण, भुटा अनुमतिपत्रबाट निकासी पैठारी, वस्तुको गलत घोषणा, ठाडो तस्करी, कागजात नक्कली बनाएर, नक्कली वस्तु आयात निर्यातबाट, करमुक्त वस्तु बजारमा बेचेर पनि राजस्व चुहावट हुने गरेको छ ।

राजस्व चुहावटका क्षेत्रहरूमा अन्तर्गततर्फ भौतिक नियन्त्रणमा सुस्तता, उपभोक्ता मूल्य र कारखाना मूल्यमा अन्तर, स्थानीय कच्चा पदार्थको प्रयोगको अभिलेख नहुनु, नक्कली स्टिकर प्रयोगलगायत छन् । यसै गरी राजस्व चुहावटका क्षेत्रहरूमा आयकरतर्फ स्वयं कर निर्धारण प्रभावकारी नहुनु, अनुसन्धान पक्ष कमजोर हुनु, साना कारखाना नाममा ठूला कारखानालाई संरक्षण, बित्री अंक लुकाउने अत्यास तथा समयमा कर लेखापरीक्षण नहुनुलगायत कर निर्धारण प्रभावकारी नहुनु, अनुसन्धान पक्ष कमजोर हुनु, साना कारखाना नाममा ठूला कारखानालाई संरक्षण, बित्री अंक लुकाउने अत्यास तथा समयमा कर लेखापरीक्षण नहुनुलगायत धेरै प्रकारका कानुनी व्यवस्थाहरूसमेत छन् । तर सरकारी निकायहरू ती कानुनी व्यवस्थाहरू पूर्णरूपमा लागू गर्न असफल हुँदै आइरहेका छन् । सम्बन्धित निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरू आफै पनि ती कानूनहरू कार्यान्वयन गराउन

उदासीन देखिने गरेका छन् । सरकारले यदि सॉच्चे नै राजस्व छलीको प्रवृत्तिलाई रोक्ने हो भने राजस्व र भन्सारअन्तर्गतका सबै कार्यालयमा इमानदार र स्वच्छ छवि भएका कर्मचारीहरूलाई पठाउनुपर्छ । कुनै कर्मचारीले कसैसँग सेटिङ गरेको थाहा पाउनासाथ त्यस्ता कर्मचारीलाई तत्काल त्यहाँबाट हटाएर कारबाही गरिहाल्नुपर्छ । वर्तमान सरकारले भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरे पनि राजस्व उठाउने निकायका रूपमा रहेका कार्यालयहरूमा सुशासन कायम हुन सकेको छैन । अहिले पनि पुरानै नेक्सका कर्मचारीहरूले विभिन्न सेटिङका आधारमा अनियमितता गरिरहेका छन् ।

त्यसैले सबैभन्दा पहिला राजस्व कार्यालय र भन्सार कार्यालयमा वर्षौंदेखि भैरिदि आएको सेटिङको जालो तोड्नुपर्छ । अर्थ मन्त्रालयले यसको नेतृत्व गर्नुपर्छ । ती निकायमा कार्यरत कर्मचारीको विगत हेर्ने हो भने धेरैको छवि राम्रो छैन । त्यस्ता निकायमा पठाउने कर्मचारीहरूको बारेमा विस्तृत अध्ययन गरी उनीहरूको पारिवारिक पृष्ठभूमि, निजामती क्षेत्रमा प्रवेश गरेपछि उनीहरूले गरेका कार्यसम्पादन शैली र प्रवृत्तिका बारेमा गहन अध्ययन गर्न जरुरी छ । यसरी अध्ययन गर्दा कुनै कर्मचारी तुलनात्मकरूपमा इमानदार र कर्तव्यनिष्ठ देखिन्छ उसैलाई नै विशेष जिम्मेवारी दिनुपर्छ । ताकि उनीहरूले भ्रष्ट चरित्रका व्यापारीहरूसँग कुनै पनि प्रकारले सम्बन्ध राख्न मन नगर्छन् ।

अब प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालय र अर्थ मन्त्रालयले संयुक्तरूपमा तथा छुटाछुटेरूपमा राजस्व उठाउने कार्यालयहरूसँग विशेष अनुगमन गर्नुपर्छ । विशेष खालको अनुगमन संयन्त्र बनाएर गोप्य अनुगमन गर्नुपर्छ । त्यति मात्रै नभएर अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलगायतका निकायले पनि त्यस्ता कार्यालयमा हुने अनियमितता खोज्न विशेष तदारकता अपनाउन सक्नुपर्छ ।

त्यसैले अब यदि सॉच्चे नै राजस्व चुहावटलाई रोक्ने र राजस्वको रकमलाई बढाउने हो भने त्यस क्षेत्रमा गरिने अनुसन्धान प्रक्रिया वैज्ञानिक बनाउन सक्नुपर्छ । साथै सूचना संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ भने नियन्त्रण र सन्तुलनलाई समेत सशक्त बनाउन सक्नुपर्छ । कसरी छुट्टै राजस्व बढी उठाउने र त्यस क्षेत्रमा हुने सबै खाले बढ्दोमा हुने अनियमितता रोक्न सरोकारवाना निकाय प्रतिबद्ध भएर लाग्नु अहिलेको अह आवश्यकता हो ।

(साभार: न्यूज अफ नेपाल)

ब्रिटेनले विशेष सम्बन्धमा पुनर्विचार गर्नुपर्छ

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले विश्वमा सात दशकभन्दा बढी तेश्रो विश्वयुद्ध रोक्न मद्दत गरेका बहुपक्षीय संस्थाहरू, संगठनहरू, र सम्झौताहरूको सञ्चालनलाई नियोजितरूपमा ध्वस्त पारिरहेका छन् । तर, धेरै सरकारीहरू भने उनका कार्यहरूलाई खासै महत्त्व नदिने वा त्यस्तो केही नभएको बताउँदै र देखाउने प्रयास गर्दैछन् । तराष्ट्र भए पनि, हवाइबाट हाउसमा रहेको खतरा सामना गर्नु विकल्प नै नभएको जिकिर गर्दैछन् । ट्रम्पको कोपभाजन हुनुपर्ने डरले उनीहरू असहमति साधनापूर्वक लुकाउन खोजिरहेका देखिन्छन् ।

संयुक्त अधिराज्य बेलायतको राजनीतिक संस्थापनका लागि बेलायत र अमेरिकाबीचको 'विशेष सम्बन्ध' जोगाउनुपर्ने आवश्यकता यसको लागि सजिलो बहाना बनेको छ । हवाइबाट हाउस बैठकपछि, बेलायतका प्रधानमन्त्री किर स्टार्मर र ट्रम्प दुवैले यही 'विशेष सम्बन्ध' कायम राख्ने प्रतिबद्धता दोहोर्‍याएका छन् । तत्कालीन प्रधानमन्त्री विन्स्टन चर्चिलले मिसौरीको फ्लुटनमा सन् १९४६ मा एउटा ऐतिहासिक भाषण दिएका थिए । चर्चिल भाषणमा उनले "एउटा फलामे पर्दा युरोपभर फैलिएको छ" भन्ने चेतावनी दिएका थिए । यसपछि यो रणनीतिक साफेदारी बेलायतको परराष्ट्र र सुरक्षा नीतिको प्रमुख अंश रहँदै आएको छ । विश्वयुद्धपछिको इतिहासमै सबैभन्दा प्रभावशाली उक्त भाषणमा चर्चिलले दाबी गरेका थिए - "अंग्रेजी भाषीहरूबीच भातृ सम्बन्ध स्थापित नहोउन्जेल युद्धको सुनिश्चित रोकथाम वा विश्व संगठनको निरन्तरता हासिल गर्न सकिँदैन । त्यसका लागि, 'ब्रिटिस साम्राज्य र राष्ट्रमण्डल तथा अमेरिकाबीचको विशेष सम्बन्ध' अत्यावश्यक थियो ।

स्वाभाविक रूपमा, यो सम्बन्ध अमेरिकाका बेलायतका लागि बढी महत्त्वपूर्ण रहँदै आएको छ । यो सम्बन्ध बेलायतको परमाणु प्रतिरोध क्षमता, विस्तारित गुप्तचर साफेदारी,

बेलायती नीतिनिर्माताहरूले आफ्ना अमेरिकी साफेदारहरूलाई सतर्कताउनु आवश्यक छ - कुनै पनि राष्ट्र- 'सुरपावर' नै भए पनि ठूला प्रतिद्वन्द्वी शक्तिहरूलाई केन्द्रित राखेर सुरक्षित हुन सक्दैन । इतिहासले देखाएको छ- ठूला युद्धहरू प्रायः साना राष्ट्रबाट सुरु भएका छन् ।

सैन्य सहकार्य र विश्वव्यापी खतराहरूप्रति साफा दृष्टिकोणमा आधारित रह्यो । धेरैका लागि जसमा म पनि पर्छु यसमा गहिरो स्नेह, कृतज्ञता र सम्मान पनि रहेको छ ।

मेरो राजनीतिक जीवन अमेरिकासँगको प्रारम्भिक सम्पर्कबाट प्रभावित छ जसले मलाई अमेरिका प्रेमी बनायो । यही कारणले गर्दा अमेरिकी प्रशासन अमेरिकाले लामो समयदेखि प्रवर्द्धन गरेका मूल्यहरूबाट यति टाढा पुगेको देखा मलाई असाध्यै दुःख लागेको छ । चर्चिलको "आयरन कर्टेन" भाषणपछि अमेरिका-बेलायत सम्बन्धलाई पश्चिमी उदारवादी व्यवस्थाको केन्द्रविन्दु मानिएको छ । यसको निर्विवाद नेतृत्वकर्ताका रूपमा अमेरिकाले खुला समाजहरूको लागि एउटा उदाहरण प्रस्तुत गर्दै आएको थियो ।

चर्चिलको दृष्टिकोण लोकतान्त्रिक शासन, कानुनी शासन, न्यायपालिका, स्वतन्त्रता, र अत्याचार तथा अल्पतन्त्रको प्रतिरोधमा आधारित थियो । उनले राजनीतिक सभ्यताको महत्त्वलाई स्वीकारे, गरिब र उत्प्रेरितहरूको उदारतालाई नैतिक कर्तव्य ठाने र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू तथा गठबन्धनहरूद्वारा विश्व शान्ति तथा आत्मनिर्णयको रक्षा गर्नुपर्ने तर्क दिएका थिए । त्यस्तै, उनले महामन्दी जस्ता संकटहरू रोक्न मद्दत गर्न संरक्षणवादी अस्वीकार गर्दै बलियो आर्थिक साफेदारीलाई आवश्यक ठाने ।

हुनत, ट्रम्प पनि कहिलेकाहीँ परम्परागत अमेरिकी नीतिहरूको अनुकरण गर्छन् तर कुनै पनि अमेरिकी राष्ट्रपतिले यति धेरै अमेरिकी मूल्यहरू र हितलाई जोखिममा पारेका थिएनन् ।

अधिल्ला राष्ट्रपतिहरूले कहिल्यै भुटा आरोपको आधारमा अमेरिकी लोकतान्त्रिक संस्थाहरूलाई आक्रमण गर्न उक्साएका थिएनन् । न त जनवरी ६, २०२१ मा जस्तो अमेरिकी क्यापिटल हलमा हमला गर्नेहरूलाई क्षमा दिएका थिए । यसै, रिचार्ड निक्सनवाहेक, कुनै पनि अमेरिकी राष्ट्रपतिले व्यक्तिगत प्रतिशोध लिन राष्ट्रपतिको कुर्सीको प्रयोग गरेका थिएनन् । कुनै पनि राष्ट्रपतिले एलन मस्कजस्ता अर्बपतिलाई संघीय कर्मचारीहरू हटाउने र अमेरिकीको विदेश सहायता कार्यक्रम ध्वस्त पार्ने छुट दिएका थिएनन् । साथै, ट्रम्पले जस्तै व्यापक व्यापारिक स्वार्थको जालोमा पनि उनीहरू फसेका थिएनन् ।

पछिल्ला ७० वर्षमा कुनै पनि अमेरिकी राष्ट्रपतिले युकेन रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनलाई बुझाउने कुरा सोच्ने पनि थिएनन् । तेश्रो देशलाई आफ्नो प्राकृतिक स्रोत अमेरिकालाई सुम्पन बाध्य पार्ने माग गर्ने त कल्पना पनि गर्न सकिँदैन । यस्तो परिस्थितिमा प्रधानमन्त्री स्टार्मरले आफैलाई सोच्नुपर्छ - के बेलायत र ट्रम्पको अमेरिकाबीच अझै पनि सम्मान मूल्यहरू बाँकी छन् ? बेलायतले कम्तीमा ट्रम्पका हानिकारक नीतिहरूमा सहअपराधी बन्नु हुँदैन । यसको अर्थ अमेरिकाप्रति शत्रुतापूर्ण बन्नुपर्छ भन्ने होइन तर ट्रम्पका प्रत्येक मागहरूमा भुङ्का त बेलायतको अपमान हुनेछ ।

यस जोखिमलाई न्यून गर्न बेलायती नीतिनिर्माताहरूले चार महत्त्वपूर्ण कदमहरू चाल्नुपर्छ । पहिलो, युकेनको समर्थनमा बेलायतले आफ्नो विश्वसनीयता कायम राख्नुपर्छ र रूसी

आक्रमणको सामना गर्न रक्षा खर्च बढाउनुपर्छ । यसको योजना त स्टार्मरले पहिल्यै बनाइसकेका छन् । साथै, नाटो सम्बद्ध युरोपेली संघका सदस्य राष्ट्रहरूसँग मिलेर युरोपेली पुनःसंरचनाका बैंक स्थापना गर्नुपर्छ ।

दोस्रो, ब्रेजिटले बेलायतलाई युकेनको युरोपेली संघमा प्रवेशको नेतृत्व गर्न रोक्छ तर बेलायतले युकेनले प्राप्त गर्ने कुनै पनि आर्थिक वा व्यापारिक लाभ दोहोर्‍याउने प्रयास गर्नुपर्छ । नीति निर्माताहरूले १९३० को दशकबाट सिक्नुपर्छ - दमनकारी शासकहरूसँग जति सम्झौता गरिन्छ उनीहरूलाई उति नै थप शक्ति प्राप्त हुन्छ ।

तेश्रो, बेलायती नीतिनिर्माताहरूले आफ्ना अमेरिकी साफेदारहरूलाई सम्झाउनु आवश्यक छ - कुनै पनि राष्ट्र- 'सुरपावर' नै भए पनि ठूला प्रतिद्वन्द्वी शक्तिहरूलाई केन्द्रित गरेर सुरक्षित हुनु सक्दैन । इतिहासले देखाएको छ- ठूला युद्धहरू प्रायः साना राष्ट्रबाट सुरु भएका छन् । उदाहरणका लागि प्रथम विश्वयुद्धअघि सर्बिया, द्वितीय विश्वयुद्धअघि क्रोएसोभाकिया र पोल्यान्ड र १९३० को दशकमा मंचुरिया । मार्क ट्वेनले ठीकै भनेका थिए- "अमेरिकीहरूले भूपोल सिक्न सक्नु भनेर नै भगवानले युद्ध सिर्जना गरेका थिए ।"

चौथो, अमेरिकाले आफ्नो 'सफ्ट पावर' को महत्त्व पुनः सम्भन सकोस् । सैन्य शक्तिले वास्तविक समर्थन उत्पन्न गर्दैन । कुनै राष्ट्रले धम्कीको माध्यमबाट आफ्नो प्रभुत्व कायम राख्न खोज्छ भने त्यसका दीर्घकालीन परिणाम महँगो पर्न सक्छ । एकजना क्यानाडाई मित्रले भनेका थिए- उनको उच्चारणलाई अमेरिकी उच्चारण ठानिएला भनेर डर लाग्छ र उनी एउटा यस्तो ब्याच खोज्छे थिए जसमा लेखिएको होस्- "मलाई दोष नदिनुस् म क्यानाडाबाट आएको हुँ ।" म अझै पनि अमेरिकीको इतिहास, संस्कृति, र मूल्यहरूको प्रशंसा गर्छु तर ट्रम्प सततामा रहँदा भने उच्चारण फरक भएकोमा खुसी लाग्छ ।

(साभार: वाइबरी)

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
प्रहरी कन्ट्रोल: १००	नेपाल रेडक्रस: ५२०७११, ९८५५०२८९५२
जिल्ला ट्राफिक: ५२०५९९	हेटौडा अस्पताल: ५२०३०५
वडा प्रहरी: ५२०२९९	परिवार नियोजन संघ: ५२०७५९, ९८५५१०५४००
पशुपतिनगर इलाका: ५२०५९८	मनहरी रेडक्रस: ९८५५१०५८२९
पाल्पा इलाका: ६२०४६७	छतिवन रेडक्रस: ९८५६२२२३११
मनहरी इलाका: ९८५५०९०९६१	भीमफेदी रेडक्रस: ६२०६९९
इलाका फारबारी: ६९२९८०	पाल्पा रेडक्रस: ९८५५२०७४०१
इलाका भीमफेदी: ६९१४६२	बज्रबाराही रेडक्रस: ९८५५३०२९८४
इलाका टिगन: ९८५५२९९३६१	सहकारी अस्पताल: ०५७५२५८७, ९८५६९९१९१४
चौकीटोल चौकी: ९७४२५५१५०१	बसपानी एम्बुलेन्स: ९८५५२९७५७९
चिन्ताङ चौकी: ६९२०००	बाह्रम यन्त्र: १०१
चौघडा चौकी: ९८४४०५४६०४	बाल हेल्पलाइन नेपाल: १०९८
नेवारपानी चौकी: ९७५५०००२९९	माइती नेपाल: ५२१०५०
फाखेल चौकी: ९८५५०३९३९८	अपाङ्ग बाल अस्पताल: ९८५५२९६४५४
पदमपोखरी चौकी: ९८५५०९१०६९	आर्ज्यजिक हितको लागि
	राजाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८१ फागुन २३ गते शुक्रबार ७ मार्च २०२५ । अष्टमी, फागुन शुक्लपक्ष ।
चिल्लाघ ११४५ ने.सं. । सूर्योदय ६:२४, सूर्यास्त ६:०७ ।

आजको राशिफल

मेघ	: कामको उचित प्रतिफल पाइनेछ	तुला	: प्रेमप्रसंग सुमधुर आदर पाइनेछ
वृष	: धन आर्जन हुनेछ	वृश्चिक	: अधुरा योजना पूरा हुने देखिन्छ
मिथुन	: काम बन्नाले उत्साह जाग्नेछ	धनु	: भाग्योदयको समय रहनेछ
कर्कट	: दोहोरो लाभ मिल्नेछ	मकर	: अध्ययन अध्यापनमा गडबडी हुनेछ
सिंह	: श्रमबाट प्रशस्त लाभ हुनेछ	कुम्भ	: काममा उत्साह बढ्नेछ
कन्या	: पारिवारिक समस्या आउनसक्छ	मीन	: प्रेमको बन्धन कसिनेछ

पोल्टाकै गुमाएका प्रकाशमानको नजर सभापतितर्फ

काठमाडौं / ने पाली कांग्रेसमा सभापतिबाहेक प्रकाशमान सिंह पुन बाँकी कुनै पद छैन । सरकारमा दोस्रो बरियतामा रहेका सिंहले पार्टीको उपसभापति तथा महामन्त्रीको जिम्मेवारी सम्हालिसकेका छन् । विगतमा प्राप्त पदीय भूमिकाको बलमा सिंहले यसले यस पटक पार्टीको सर्वोच्च पदमा पुग्ने आकांक्षा दोहोर्‍याएका छन् । उनी १४औं महाधिवेशनमा सभापति उठेर पराजित भएका थिए ।

आइतबार सुर्खेतमा पत्रकारलाई प्रतिक्रिया दिँदै उपप्रधानमन्त्री एवं शहरी विकास मन्त्रीसमेत रहेका सिंहले पार्टी सभापति पदमा उठ्ने आसय व्यक्त गरे । पारिवारिक विरासत र विगतको भूमिकाले सभापति दावी गर्नु स्वभाविक रहेको उनको तर्क थियो । सिंह निकट बागमती प्रदेश सांसद कञ्चनचन्द्र वादे सभापतिको उम्मेवार बन्नकै लागि सिंहबाट यस्तो अभिव्यक्ति आएको बताउँछन् । 'उहाँ सभापति र प्रधानमन्त्री हुन बाँकी हो । सभापतिमा उठ्नकै लागि भन्नुभएको हो,' वादले संचारकर्मीसँग भने ।

भ्रमणमा निस्कने काठमाडौंका सभापति सबुज बानियाँ पनि उनीबाट टाढिएको उनीहरूको दावी छ । जिल्ला तहका एक नेता भन्छन्, 'काठमाडौंमा कांग्रेसको संरचना प्रकाशमान दाइको पहुँचबाट बाहिर गइसक्यो । अहिले उपत्यकामा गगनजी हावी हुँदै गएको देखिन्छ ।'

तर, कांग्रेस बागमती प्रदेशका महामन्त्री वादे पार्टीमा आफू अनुकूलको हल्ला गर्नेहरूले बानियाँ सिंहको साथ छोडे भनेर हल्ला फिजाएको बताउँछन् । लामो समयसम्म सिंहको स्वकीय सचिव रहेका श्रीराम लामिछाने पनि महामन्त्री गगन थापाको पक्षमा खुलेर लागेका छन् । काठमाडौं-४ का बासिन्दा लामिछानेले अघिल्लो महाधिवेशनसम्म सिंहलाई साथ दिएका थिए ।

सिंहले आफूलाई क्षेत्र अन्तर्गतको प्रदेश सभामा प्रतिस्पर्धा गरेका सुरजचन्द्र लामिछानेलाई समेत आफूसँग राख्न सकेनन् । काठमाडौं-१ प्रदेशतर्फ (ख) मा जितेका लामिछाने हाल महामन्त्री थापा नजिक छन् । लामिछाने थापाकै बलमा बागमती प्रदेश सरकारको आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री बनेका छन् ।

यसै केन्द्रीय सदस्य प्रतिमा गौतम पनि महामन्त्री थापाको पक्षमा खुलेर लागेकी छन् । 'पार्टी र काठमाडौंको राजनीतिमा गगन लामो रेसमा रहेको सबैले बुझिसके,' जिल्ला तहका नेता भन्छन्, 'रानीतिक भविष्य हेर्दै अब समालुपन गगन भएको बुझेर उनैलाई साथ दिनेहरू बढिरहेका छन् ।'

जिल्ला सभापति बानियाँ सिंहको साथ छोडेपछि जिल्ला र

प्रदेश तहका कतिपय नेताहरू कतातिर लाग्नेमा 'पर्ख र हेर'को अवस्थामा पुगेका छन् । सिंहलाई साथ दिँदै आएका काठमाडौं-२ गोविन्द पुडासैनी, काठमाडौं-३ का खिरिङ दोर्जे लामा, काठमाडौं-४ का रमेश खड्का लगायत अहिले कतातिर लाग्नेमा 'पर्ख र हेर'को अवस्थामा रहेको जिल्ला तहका नेताहरू दावी गर्छन् ।

काठमाडौं-७ मा प्रकाशमानका लागि बलियो पिलर महानगर वडा नम्बर १६ का अध्यक्ष सुकुन्द रिजाल थिए । रिजालको मृत्यु भइसकेको छ । कांग्रेसका दिवंगत नेता नवीन्द्रराज जोशीकी पत्नी सपना राजभण्डारी पनि महामन्त्री थापाको पक्षमा सक्रिय भएकी छन् । प्रकाशमानलाई दौल्ले साथ दिइरहेका नागार्जुन नगर पालिकाका मेयर मोहन बस्नेतमाथि भ्रष्टाचारमा मुद्दा चलेपछि सिंहका लागि अर्को शक्ति पुगेको छ ।

यसै केन्द्रीय सदस्य एवं काठमाडौं-१० का सांसद राजन केसीले २०७६ मा प्रकाशमान सभापतिमा उठ्दा हरसम्भव सहयोग गरेका थिए । तर अहिले उनी सबैलाई सन्तुलनमा राख्ने पक्षमा देखिएका छन् । महानगरका कांग्रेस सभापति निलकाजी शाये प्रकाशमानलाई हिँदै आएको साथबाट अस्तिर दलितन लागेको चर्चा पार्टी भित्र छ । 'महानगरमा मेयरको टिकट उमलाई नदिएर प्रकाशमानले आफ्नै श्रीमतीलाई दिइदिन्छु' निलकाजी असन्तुष्ट थिए, महानगर समितिका एक पदाधिकारी भन्छन् ।

बागमती प्रदेशका महामन्त्री वादे भने काठमाडौंको पार्टी संरचनामा सिंह कमजोर नभएको

दावी गर्छन् । 'पार्टीमा स्पेस नपाएपछि केही मान्छेहरू यताउति हुनु ठूलो करा भएन । सबै साथीहरू तितरबितर भएजस्तो कसैलाई लागेको हुनसक्छ, वादले संचारकर्मीसँग भने, 'अब दुई महिनापछि धेरै सिनहरू क्लियर हुन्छ । सबै मिल्छ ।' पहिले सिंहको साथमा रहेका पार्टीका जिल्ला सभापति अहिले कोही पनि उनीसँग देखिँदैनन् । एक समय काठमाडौंका सभापति बानियाँ, चितवनका सभापति जीतनारायण श्रेष्ठ, पाल्पाका सभापति हिमाल श्रेष्ठ, सुदूरपश्चिमका मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाह लगायत सिंहको साथमा थिए ।

पार्टी संरचनामा सिंहलाई साथ दिनेको संख्या घट्दो छ । भन्नु संख्यामा समेत उनी निकटको संख्या न्यून छ । एक समय आफू पक्षधर लाई नेविसंघको महामन्त्री बनाएका थिए । नेविसंघको ७५२ जनाको केन्द्रीय समितिमा सिंह पक्षका दर्जन हारहारी मात्र रहेको विद्यार्थी नेताहरू बताउँछन् । अन्य भन्नु संख्यामा सिंह निकट भनेर परिचितहरू नभएपछि संख्या घट्दो छ । सिंहले पार्टीको संरचनामा दावी छ । बागमती प्रदेश सभा सदस्यमा सिंह पक्षधर पाँच बढी सांसद रहेको उनी पक्षीय नेताहरूको दावी छ ।

गीमसेनदास नजिकिए
पूर्वमन्त्री भीमसेनदास प्रधान भने प्रकाशमानसँग नजिकिएका छन् । काठमाडौं-६ का पूर्व सांसद प्रधान सिंहसँग नजिकैका जिल्ला सभापति बानियाँलाई उनीसँग टाढिन बल पुगेको छ । प्रधानका कारण बानियाँ काठमाडौं-६ मा टिकटबाट वञ्चित हुँदै आएका छन् । कृष्णप्रसाद सिटौलाको पक्षमा रहेका प्रधानलाई भित्र्याए पनि पार्टी

संरचनामा बल थप्न भने सकेका छैनन् । 'प्रकाशमानसँग भीमसेनदास व्यक्ति मात्रै गए । पूर्वसमूहका नेता/कार्यकर्ता लान सकेनन्,' काठमाडौं-६ का एक नेताले सुनाए ।

उपप्रधानमन्त्रीको बलमा शक्तिको अन्त्य
सभापति शेरबहादुर देउवाले पार्टीको तर्फबाट सरकारको नेतृत्व गर्न सिंहलाई पठाएका छन् । उनी मन्त्रपरिषदा दोस्रो बरियतामा छन् । उपप्रधानसहित सहरी विकास मन्त्री बनेका सिंहले पदको आडमा शक्ति बढाउने प्रयास त गरेका छन् । तर आफ्नै विश्वासपात्रलाई फर्काउन भने सकेका छैनन् ।

मन्त्री भइसकेपछि उनले विभिन्न जिल्ला पुगेर आफू पनि पार्टीमा एउटा शक्ति रहेको सन्देश दिने प्रयत्न गरे पनि पुरानै हैसियत भने कायम राख्न नसकेको कांग्रेस नेताहरू बताउँछन् । एक पूर्वपदाधिकारीले सुनाए, 'बाहिर जिल्लामा घुम्दै गर्दा पहिले आफ्नो पोल्टाको त जागोउत्त प्यो नि । भुईंको टिप्न खोज्ने तर पोल्टाकै जोगिएको छैन ।' सिंह संगठनमा कमजोर हुँदै जानुमा पार्टी नेताहरू मूलतः तीन विषयलाई आधार मान्छन् । पहिलो, महाधिवेशनमा अपेक्षाकृत मत पाउन नसक्नु । दोस्रो, काठमाडौंको मेयरमा श्रीमतीलाई अधि सार्नु । र, तेस्रो, टिकट वितरणमा प्रभावी हुन नसक्नु ।

'फापाका कृष्ण सिटौलाले काठमाडौं-६ मा भीमसेनदासलाई टिकट दिवाउनु भयो । दुईपटक काठमाडौं सभापति बनेका सबुजलाई प्रकाशमानले उम्मेदवार बनाउन सकेनन्,' कांग्रेसका एक केन्द्रीय सदस्यले भने ।

२ फागुनमा सभापति देउवालाई भेट्न जाने ११ जना नेताहरूमा सिंह पनि थिए । एकले अर्कोलाई विश्वास गर्ने अवस्थामा नरहेका उनीहरूले सिंहलाई उम्मेदवार बनाउन अन्यले छोड्ने अवस्था नरहेको कांग्रेस नेताहरू बताउँछन् । 'प्रकाशमानको क्षमता १४औं महाधिवेशनमा सबैले देखिसके । उनलाई सभापतिको उम्मेदवारमा समर्थन गर्न कृष्ण सिटौला तयार छैनन्,' शीर्ष तहका एक नेताले भने । प्रकाशमानलाई डा. शशांक कोइरालाले समेत समर्थन नगर्ने कारण समेत ती नेताले सुनाए ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

'जनै हराएको बाहुन'मा भित्रिए केकी र मिरुना, विजयको जोडी को ?

काठमाडौं / हिमाल न्यौपानेको निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्म 'जनै हराएको बाहुन'मा कलाकारको लाइनअप रोचक बनिरहेको छ । कीर्तिको फिल्म 'पूर्ण बहादुरको सारङ्गी' फेन्ड अभिनेता विजय बरालको मुख्य भूमिका रहने फिल्ममा अब दुई अभिनेत्रीको प्रवेश भएको छ । उनीहरू हुन्, केकी अधिकारी र मिरुना मगर । फिल्मका निर्माताले गत सोमबार दुई अभिनेत्रीसँग लिखित सम्झौता गरेका हुन् ।

प्राप्त जानकारी अनुसार फिल्ममा विजयको जोडी बनेर केकी देखिनेछिन् । यसअघि उनीहरूले

फिल्म 'हुर्'मा सहकार्य गरेका थिए । 'जनै हराएको बाहुन'मा मनिष राउत, गौरव पहाडी र रियर राईको पनि अभिनय रहनेछ । बैशाखअघि नै छायांकनको तयारी गरिएको फिल्मलाई आगामी हरि तालिका तीज अर्थात् भदौ १० गते रिलिज गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

भानु भक्त ढकालको कथा, पटकथा तथा संवाद रहेको फिल्मले गाउँबाट आफ्नो सपना पूरा गर्न सहर पुगेको एक पात्रले भोग्नुपरेको अनपेक्षित परिस्थिति र त्यसले उसको जीवनमा ल्याएको परिवर्तनलाई केन्द्रमा राख्नेछ । फिल्मको निर्मातामा सिआर बस्नेत,

कमल न्यौपाने, आर.के. मानन्धर, विमल न्यौपाने, फिलिप डिस्ती र निशान्त श्रेष्ठ छन् ।

केही हप्ताअघि फिल्मको थिम भिडियो सार्वजनिक गर्दै कथावस्तुबारे प्रकाश पारिएको थियो । जसमा गाउँका दुई साथीमध्ये एकले गाउँ छाडेर सहर हिँड्ने बेलाभा साथीसँग गरेको विवाहको संवाद छ ।

पेरपरिलप प्रालिको ब्यानरमा बन्न लागेको फिल्मलाई नवीन गुरुङले छायांकन गर्नेछन् । यसमा एसोसिएट निर्देशक अभिनेता मनिष राउत र क्रियेटिभ निर्देशक सम्राट महर्जन (ज्याक) छन् ।

सोलो रिलिज हुँदै 'होस्टेल ३', कति पायो शो ?

काठमाडौं / 'स्टार' जन्माउने प्रेन्चाइजको रूपमा चिनिएको 'होस्टेल'को तेस्रो थ्रंखला यही शुक्रबारबाट प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ । 'टिकट स्टार'सँग 'स्टार किड्स'सम्मको अभिनय रहेको फिल्मलाई एकल रिलिजको दुर्लभ अवसर मिलेको छ । शुक्रबार रिलिजमा दुई हलिउड फिल्म भए पनि नेपालीतर्फ 'होस्टेल ३' एक्लै लाग्दैछ । यसैले देशभरका मल्टीप्लेक्सहरूमा फिल्मले राम्रो शो पाएको छ ।

नेपालको सबैभन्दा ठूलो मल्टीप्लेक्स चेन क्यूएफएक्सले फिल्मलाई देशभरको १६ वटा हलमा गरी ६७ शो दिएको छ । त्यस्तै, दोस्रो ठूलो चेन आईएनआईले चार आउटलेटमा गरेर १६ शो र वानु सिनेमाजले दुई आउटलेटमा ९ शो दिएको छ । काठमाडौं उपत्यका र उपत्यकाबाहिरका हलहरूमा गरी फिल्मले पहिलो दिनका लागि डेढ सय शो पाएको देखिन्छ । यो शो संख्या उत्साहजनक हो ।

'होस्टेल'का अधिल्ला दुई थ्रंखलाले घरेलु बक्स अफिसमा

बनेको फिल्ममा पारस बम (कुल ब्याय), रिहान गिरि, आशिष घिमिरे, पदम तामाङ, सिधन पन्त, हेना नगर कोटी, समा पराजुली, उमर खान, सन्तोष बानियाँ, रोहन श्रेष्ठ लगायतको अभिनय छ । फिल्ममा निर्देशक कङ्कडेल स्वयंको कथा र माधव शर्माको पटकथा तथा संवाद छ । होस्टेलमा बसेर पढ्ने विद्यार्थीहरूको रमाइलो र संघर्षको कथामा फिल्म आधारित छ ।

'श्री बुकुरो'को दोस्रो टिजर: घर र आमाको कथा

काठमाडौं/सुदीप भुपाल सिंहले सात वर्षपछि निर्देशनमा कमब्याक गरेको फिल्म 'श्री बुकुरो' : द होम कलिङ'को प्रदर्शन मिति घोषणा भिने बुधबार दोस्रो टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । डेढ मिनेट लम्बाइको टिजरले फिल्मको कथावस्तुबारे प्रकाश पार्छ । अभिनेत्री लक्ष्मी गिरीले गम्भीर भावमा वाचन गरेको कविताको अंशबाट सुरु भएको टिजरमा एउटा परिवारको कथालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

फिल्ममा आमाको भूमिकामा अभिनय गरेको लक्ष्मीले टिजरमा भनेकी छन्, 'यो आमाको कथा हो । बाँकी हौंसोको कथा हो । बाँकी सपनाको कथा हो । बाँकी सम्भ्रनाको कथा हो । घरको कथा हो । यसबाट के प्रष्ट हुन्छ भने फिल्मले एउटा घर र आमालाई केन्द्रमा राखेर कथा भनेको छ ।

फिल्म रेन्जको ब्यानरमा रवी सेन सिंहको निर्माण रहेको फिल्ममा लक्ष्मीसँगै आशीर्वाद क्षेत्री, निजाना आचार्य, रोशनी कार्की, रिता इशान, प्रतिकराज आचार्य, दीपिका थापा, लय सप्रौला, मोहन निरौला, रामबाबु रेग्मी, रश्मी भट्ट, उत्तम केसी, गीता थापा, सपना श्रेष्ठ, आशिका शाही, दीपक कार्की लगायतको अभिनय छ ।

फिल्ममा निर्देशक सिंह स्वयंको लेखन छ भने सञ्जय लामा र राजेश श्रेष्ठको छायांकन छ । फिल्मको मकवानपुर, मुस्ताङ,

के तपाईं फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp, Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्विस छिटो छरितो र भरपर्दो रूपमा गर्नुभई बुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop
The complete office solution
Contact No. 9845292140,
057-527041, Schoolroad,
Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

हत्कडी र खुट्टामा चैनले बाँधेर अमेरिकाबाट फर्काइएका थिए ८ नेपाली

काठमाडौं/अमेरिकाबाट डिपोर्ट भएका ८ जना नेपाली नागरिकलाई हत्कडी लगाएर काठमाडौं ल्याएको खुलेको छ । काठमाडौं ओर्लिँएपछि नेपाली अधिकारीहरूले गरेको सोधपूछका क्रममा उनीहरूले आफूहरूलाई हल्लान पनि दिएको थिएन, वास्रम प्रयोग गर्न पनि कसै पटक अनुरोध गर्नुपर्थ्यो ।

अध्यागमन विभागका अनुसार, अमेरिकामा डोनाल्ड ट्रम्प ४७ औं राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएपछि ३५ जना नेपाली नागरिक निष्कासित भइसकेका छन् । तीमध्ये पाँच जना महिला हुन् । सबै जना नियमित उडानमार्फत आएका थिए । 'आजै मात्र कमर्सियल फ्लाइटमार्फत अर्का एक नेपाली पनि आएका छन्', विभागका एक अधिकारीले भने, 'उनले चाहिँ आफ्नै स्वदेश फर्किन्छु भनेकाले सामान्य रूपमा फर्काइएको थियो ।'

अधिकृतहरूका अनुसार, हिरासतमा रहेका बेला उनीहरूलाई आफ्नै स्वदेश फर्किने कि कानून अनुसार प्रतिवाद गर्ने भनेर सोधिएको थियो । जतिले कानून अनुसार प्रतिवाद गर्ने भने उनीहरूलाई हत्कडी र चैनले बाधेर पठाएको पाइएको ती अधिकृतले बताए । पिपान एयरको चार्टर विमानमार्फत ८ जना नेपाली विमान १० बजे त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा ओर्लिएका थिए । त्यसपछि अध्यागमन विभागले उनीहरूलाई थप अनुसन्धानका लागि प्रहरीको मानवबेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोमा बुझाएको थियो ।

ब्यूरोले अमेरिकाबाट फर्काइएका नेपालीहरूसँग अहिले बयान लिइरहेको छ । त्यसक्रममा उनीहरूलाई कस्तो अवस्थामा फर्काइएको थियो भनेर समेत सोधिएको छ । स्रोतका अनुसार, उनीहरूलाई एकदमै अफस्यारो परिस्थितिमा स्वदेश आइपुगेका बताएका छन् । 'त्यो अवधिमा हामीलाई राम्रोसँग खाना खान पनि दिइएन', डिपोर्टमा परेका एक जनाले श्लेषसँग भनेका छन्, 'कहिले काही कु म्बन्डले फलफूल दिन्थे, तर त्यो पनि सकभर हत्कडी त्यतिकै राखेर खान दबाइ दिन्थे ।'

प्रहरीका अनुसार, उनीहरूलाई राज्यसँग कुनै गुनासो छ भनेर समेत सोधिएको थियो । त्यसक्रममा उनीहरूले अमेरिका वा आफ्नो देशसँग कुनै गुनासो नभएको बताएको एक अधिकृतले बताए ।

'बह उनीहरूले डोनाल्ड ट्रम्पको कार्यकाल सकिँएपछि फेरि अमेरिका जाने भनेका छन्, ती अधिकृतले भने । प्रहरीका अनुसार, ८ जना करिब ६ महिना अगाडि मात्रै अवैध बाटोबाट अमेरिका पुगेका थिए । प्रहरीका अनुसार, उनीहरू विचौलियालाई ५० देखि ९० लाख रूपैयाँसम्म बुझाएर मध्यपूर्वी मुलुक, युरोप, दक्षिण अमेरिका हुँदै उत्तरी अमेरिका पुगेका थिए ।

'जंगल, खोला, समुद्र हुँदै महिनाौं लामो यात्रा गरेर उनीहरू अमेरिका पुगेका थिए', सोधपूछमा संलग्न एक अधिकृतले भने, 'तर, त्यहाँ पुगेलगत्तै समातिएका रहेछन् ।' प्रहरीसँग उनीहरूले स्वदेशमा रोजगारीको अवसर नभएकाले अमेरिका जानु परेको जिकिर गरेका छन् ।

'गाउँबाट अरु पनि थुप्रै त्यसै गरी अमेरिका पुगेका छन्, डिपोर्टमा परेका कतिलाई एजेन्टले फेरि लगिदिएका छन्', एक युवाले भनेका छन्, 'त्यसैले हामी पनि गएका थियौं, भाग्य बलियो नहुँदा फर्किनु पर्थ्यो ।' प्रहरीले उनीहरूसँग सोधपूछ मार्फत अमेरिका पठाउने भन्दा अनुसन्धान गर्ने मानव तस्करीको च्याकेटसम्म पुग्ने विश्वास लिएको थियो ।

पूजाको ६ महिने 'ब्रेक'

काठमाडौं/चर्चा र विवादको पर्याय मानिएको अभिनेत्री पूजा शर्माको फिल्म करिअर २०७९ सालयता सुखद छैन । ३ वर्षमा 'सम्भ्रना विसर्जन', 'सम्हालन्छ कहिले मन', 'उपहार', 'दानभी' र 'रावायण' गरी उनका ४ वटा फिल्म फलप भए । 'रावायण' उनी आफ्नै निर्माण गरेको फिल्म थियो । यसबाट उनले ठूलो घाटा बेहोर्नुपर्थ्यो । फिल्मको थ्रंखलाबद्ध असफलताले यतिबेला उनी संकटको अवस्थामा छिन् ।

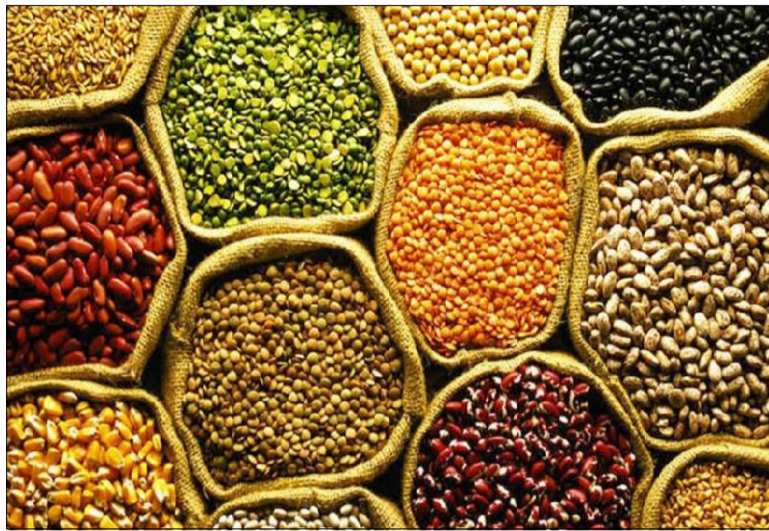
'रावायण'पछि उनले फिल्म गरेकी छैनन् । जसले गर्दा उनलाई फिल्म नै अफर हुनु छाडेको चर्चा भैरहेको छ । सोमबार नयाँ 'इभी' गाडी खरिद गरेपछि मिडियासँगको कुराकानीमा उनले अधिकृतका अनुसार, अमेरिकाबाट फर्काइएकामध्ये एक जना डोटी जिल्लाका हुन् भने अरु दाङ र रकुमका हुन् । फर्काइएकाहरू ४७, ३७, ४२, २९, २२, २४, २३ र ३५ वर्षका छन् ।

उनले भनिन्, 'मैले फिल्म नपाएको भन्ने चर्चा पनि सुनिरहेको छु । मैले 'रावायण'कै बेला ६ महिना 'हेलिडे' भनेर भनेको थिएँ । किनकि, मेरो लगातार फिल्महरू आइरहेको थियो । त्यसैले ६ महिना 'ब्रेक' लिने योजना बनाएको थिएँ । 'रावायण' गरी उनका ४ वटा फिल्म फलप भए । 'रावायण' उनी आफ्नै निर्माण गरेको फिल्म थियो । यसबाट उनले ठूलो घाटा बेहोर्नुपर्थ्यो । फिल्मको थ्रंखलाबद्ध असफलताले यतिबेला उनी संकटको अवस्थामा छिन् ।

उनले भनिन्, 'मैले फिल्म नपाएको भन्ने चर्चा पनि सुनिरहेको छु । मैले 'रावायण'कै बेला ६ महिना 'हेलिडे' भनेर भनेको थिएँ । किनकि, मेरो लगातार फिल्महरू आइरहेको थियो । त्यसैले ६ महिना 'ब्रेक' लिने योजना बनाएको थिएँ । 'रावायण' गरी उनका ४ वटा फिल्म फलप भए । 'रावायण' उनी आफ्नै निर्माण गरेको फिल्म थियो । यसबाट उनले ठूलो घाटा बेहोर्नुपर्थ्यो । फिल्मको थ्रंखलाबद्ध असफलताले यतिबेला उनी संकटको अवस्थामा छिन् ।

२ महिनादेखि दाल-गेडागुडीको भाउ ओरालो, किलोमै ५० सम्म घट्यो

काठमाडौं, २१ फागुन/पछिल्लो पटक दैनिक उपभोग्य खाद्य सामग्रीको भाउ घट्न थालेका खबरले उपभोक्तामा खुसी सञ्चार भइरहेको छ । पछिल्लो चार महिनायता नेपालीको भान्सासामा अनिवार्य रहेको चामलको भाउ निरन्तर ओरालो लागेको खबर सार्वजनिक हुँदा जसरी उपभोक्ता खुसी छन्, त्यसैगरी खुसी बनाउने अर्को खबर आएको छ । नेपालीको भान्सासामा धेरै खपत हुने खाद्यवस्तुमा पर्छ दाल तथा गेडागुडी । हो, दाल तथा गेडागुडीको भाउ पनि घटिरहेको छ । तर, अहिले भर्खैदेखि होइन, पछिल्लो दुई महिनायता भाउ घटिरहेको सम्बन्ध व्यवसायी बताउँछन् । खुद्रा व्यापारीहरूको छाता संगठन नेपाल खुद्रा व्यापार संघका महासचिव अमलकाजी तुलाधरले दाल तथा गेडागुडीको भाउ घटिरहेको जानकारी दिए ।

दाल तथा गेडागुडीको भाउ दुई महिनायता निरन्तर घटिरहेको छ, तुलाधरले संचारकर्मीसँग भने, 'यो पनि उपभोक्ताका लागि खुसीको खबर हो ।' बजारमा रहर दालको भाउ घटेको खुद्रा व्यापार संघले उपलब्ध गराएको तथ्यांकले देखाउँछ । खुद्रा व्यापार संघले हेरक महिना महिना पहिलो दिन र १५औं दिनमा खाद्यवस्तुको उपभोक्ता खुद्रा मूल्य सार्वजनिक गर्ने गर्छ । संघका अनुसार फागुन महिनामा १५ दिनअघिको तुलनामा रहर दाल अहिले किलोमा १० रुपैयाँ घटेको छ । १ फागुनमा किलोको १ सय ६० रुपैयाँ रहेको रहर दाल १५ फागुनमा १ सय ५० मा झरेको छ । संघका अनुसार मासको दालमा ५ रुपैयाँ घटेको छ । दुई साताअघि २ सय ५ मा रुपैयाँ किन्ने पने मासको दाल अहिले अहिले भने २ सयमै किन्न पाइन्छ । उता, मसुरो दालको भाउ पनि ओरालो लागेको छ । बजारमा मसुरो दाल

१ नम्बर र २ नम्बर गरी दुई थरीको पाइन्छ । दुई साताअघि १ नम्बर मसुरो दाल एक किलो किन्न १ सय ७० रुपैयाँ तिर्नुपर्थ्यो भने २ नम्बरलाई १ सय ६० रुपैयाँ । तर, अहिले उपभोक्तालाई थारै भए पनि राहत भएको छ । १ नम्बर मसुरो किलोको १ सय ६५ र १ नम्बरको १ सय ५० रुपैयाँ तिरे पुग्छ । त्यस्तै गेडा मुगी, छाटा मुगी र चना दालको भाउ चाँहिँ यथावत छ । हाल गेडा मुगी १ सय ७० रुपैयाँ तथा छाटा मुगी र चना दाल १ सय ८० रुपैयाँ किलोमा पाइन्छ । नेपालमा दाल उत्पादन परिमाण सामान्य हुने गर्छ । त्यही भएर दक्षिणी छिमेकी भारत लगायत देशबाट नेपालले दाल आयात गर्दै आएको छ । ६ मंसिर २०८० मा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले दाल तथा गेडागुडी आयातमा लादै आएको १० प्रतिशत अग्रिम कर घटाएर २.५ प्रतिशत कायम गर्ने निर्णय गरेको थियो । सरकारले अग्रिम

कर घटाएसँगै दाल तथा गेडागुडीको मूल्य ७.५ प्रतिशतले घटेको हो । सरकारले अग्रिम कर घटाएपछि दाल र गेडागुडीको भाउ दुई महिना अवधिमा प्रतिकिलो ३० देखि ५० रुपैयाँसम्म घटेको नेपाल चामल, तेल, दाल उद्योग संघका उपाध्यक्ष राहुल अग्रवाल बताउँछन् । उनका अनुसार पुस र माघ महिनामा गरी मसुरोको दालमा ८ देखि १० रुपैयाँ घटेको छ । यस्तै मासको दालमा २५ रुपैयाँ र रहर दालमा ५० रुपैयाँ घटेको छ । **घाडबाड सकिँएपछि भाउ ओरालो** नेपाल खाद्य किराना तथा थोक व्यवसायी संघ अध्यक्ष देवेन्द्रभक्त श्रेष्ठ चाडपर्व सकिँएपछि दाल तथा गेडागुडीको मूल्य क्रमशः घट्दो क्रममा रहेको बताउँछन् । 'यतिबेला मर्हो गी छ भनेर पीर बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले दाल तथा गेडागुडी आयातमा लादै आएको १० प्रतिशत अग्रिम कर घटाएर २.५ प्रतिशत कायम गरेपछि उपभोक्तालाई थप सहज भएको हो । 'दुई महिनादेखि लगातार दाल तथा गेडागुडीको भाउ घटेको खबरले उपभोक्ताहरू खुसी त हुने नै भए, उपभोक्ता अधिकारकर्मी ज्योति बागियाँ भन्छन्, 'धेरै समयको अन्तारालमा बजार भाउ घटेको सुन्न पाउँदा हामी पनि हर्षित छौं ।' काठमाडौं बुद्धनगरस्थित भइराई किराना स्टोरका सञ्चालक

रामप्रसाद भइराई दाल र गेडागुडीको भाउ केही घटेको भए पनि व्यापार भने खासै नभएको बताउँछन् । 'गेडागुडी र दाल पनि दुई थरीका छन्, त्यसै अनुसार यसको भाउ निर्धारण हुन्छ,' उनले संचारकर्मीसँग भने । उनका अनुसार दाल र गेडागुडीमा २० देखि ३० रुपैयाँसम्म मात्रै भाउ घटेको छ । अहिले दुई प्रकारको मसुरोको दाल छ । १ नम्बर मसुरोको दालको भाउ किलोको १ सय ५० रुपैयाँ छ र २ नम्बर मसुरोको दाल किलोको १ सय ५० रुपैयाँमा विक्री भइरहेको छ । त्यस्तै मासको दाल किलोको २ सय ३० देखि २ सय ५० रुपैयाँमा विक्री भइरहेको उनले बताए । उनका अनुसार चना किलोको १ सय ४० देखि १ सय ४५ रुपैयाँ, केराउ १ सय ५० र राजमा २ सय ५० देखि ३ सय रुपैयाँसम्म विक्री गरिरहेको उनी बताउँछन् । खुद्रा व्यापार संघको तथ्यांकमा गत आव जेठ पहिलो साता तीन प्रकारका केराउको भाउ किलोको १ सय ४० देखि २ सय २५ रुपैयाँसम्म रहेको उल्लेख छ । त्यस्तै साउन पहिलो साता आइपुग्दा केराउको मूल्य किलोको १ सय ६५ देखि २ सय १० रुपैयाँसम्म पुगेको थियो । उता, चनाको भाउ गत जेठमा प्रतिकिलो १ सय २५ रुपैयाँ थियो भने साउनमा बढेर १ सय ६० रुपैयाँ पुगेको थियो । राजमाको भाउ जेठमा किलोको २ सय ३० रुपैयाँ हुँदा साउनमा बढेर २ सय ६० पुगेको तथ्यांकमा उल्लेख छ । गत आव २०८०/८१ जेठ पहिलो साता रहर दाल किलोको २ सय ३० रुपैयाँमा विक्री भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्ष साउन पहिलो साता एकैचोटी ३ सय २० रुपैयाँ पुगेको थियो । दुई महिनामै रहर दालको भाउमा ९० रुपैयाँले भारी वृद्धि भएको थियो । (स्रोत: अनलाइनखबर)

खेलकुद मन्त्री महर्जनले गरे युनिक बक्सिड भवनको शिलान्यास

साझाकुरा संवाददाता हेटौँडा, २१ फागुन/हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नं. १४ मा युनिक बक्सिड क्लब भवनको शिलान्यास गरिएको छ । बागमती प्रदेशका युवा तथा खेलकुदमन्त्री मीनकृष्ण महर्जनले बुधवार एक कार्यक्रमबीच बक्सिड भवनको शिलान्यास गरेका हुन् । मन्त्री महर्जनले बागमती प्रदेशका १३ जिल्लामा रहेका पूर्वाधार र सम्पत्तीका विषयमा आफूले अध्यक्षन गरिरहेको बताएका छन् । उनले भने-'हामीले सबै जिल्लाका पूर्वाधार सम्पत्तीको खोजी गरिरहेका छौं र ती कस्तो अवस्थामा छन् ? त्यसको जानकारी लिने काम सुरु गरेका छौं ।'

मन्त्री महर्जनले खेलाडीका लागि छात्रावास र मार्सल आर्टको सुविधासम्पन्न भवन निर्माणको योजना आफूले बनाएको बताएका छन् । गौरीटार रंगशालाभित्र निर्माण भएका पूर्वाधारको उचित उपयोग हुन नसकेको प्रति मन्त्री महर्जनले इतिहास गर्दै भने-'यहाँका खेल पूर्वाधार मनोमानी ढङ्गले चलेका छन् भन्ने मैले सुनेको छु, यो खेलाडी उत्पादन गर्ने ठाउँ हो न कि धनीव्यक्तिले भुँडी घटाउने ठाउँ ।' विगतमा सामाजिक विकास भन्नालयभित्र खेलकुद रहेपनि अहिले खेलकुद मन्त्रालय छुट्टै भएकोले खेल क्षेत्रलाई व्यवस्थित विकासका लागि काम गर्ने मन्त्री महर्जनले

प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् । उनले खेलकुदसँगै युवा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई समेत व्यवस्थित रूपमा अघि बढाउने बताए । उनले जिल्लाजिल्लामा रहेका खेलकुदका भौतिक सम्पत्तीलाई खेलाडी र युवाको उपयोगमा ल्याउने गरी योजना अघि सारिएको बताए । हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको २५ लाख लागतमा युनिक बक्सिड क्लबको भवन आगामी तीन महिनाभित्रमा निर्माण गरिसक्ने प्रदेश खेलकुद परिषद्का सदस्यसचिव दीपक लामाले बताएका छन् । उनले भने-'खेलकुद परिषद्को युनिक बक्सिड क्लब भवनको आज शिलान्यास हुनु हाम्रा लागि खुशीको दिन हो ।'

२१ हजार ८ सय बाखामा लगाइयो पिपिआर खोप

साझाकुरा संवाददाता हेटौँडा, २१ फागुन/मकवानपुरको कैलाश गाउँपालिकामा २१ हजार ८ सय ३० वटा बाखामा पिपिआर खोप लगाइएको छ । बागमती प्रदेश सरकारले तय गरेको खोप अभियानमा पशुसेवा कार्यालयबाट प्राप्त भएको २२ हजार ३०३ पिपिआर खोपमध्ये २१ हजार ८३० डोज खोप लगाइएको गाउँपालिका पशुस्वास्थ्य प्राविधिक सन्दीप कुशवाहाले बताए । प्राप्त डोजअनुसृत भ्याक्सिनेटरमार्फत वडाका विभिन्न स्थान र घरदैलामै पुगेर खोप सञ्चालन गरिएको उनले बताए । गत माघ २४ गतेदेखि सुरु भएको खोप अभियानमा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ९ मा तीन हजार ७२० बाखामा खोप लगाइएको कुशवाहाले बताए । भ्याक्सिनेटरले वडा नम्बर १ मा आठ सय, वडा २ मा एक हजार २५९, वडा ३ मा तीन हजार ६८, वडा ४ मा तीन हजार २८९ बाखामा खोप लगाएको छ ।

त्यस्तै, वडा ५ मा दुई हजार, वडा ६ मा पाँच सय, वडा ७ मा दुई हजार ६६, वडा ८ मा एक हजार ७२० र वडा १० मा तीन हजार ३४८ बाखामा खोप लगाइएको कुशवाहाले बताए । भ्याक्सिनेटरले कुषक समूह, सहकारी तथा व्यक्तिगत फर्मका साथै घरदैलामै पुगेर खोप अभियान सञ्चालन गरिएको

गाउँपालिकाले जनाएको छ । पशुपालनतर्फ बाखा पाल्ने कुषकको संख्या बढ्नुका साथै भेडा/बाखामा लाग्ने पिपिआर रोगको नियन्त्रण र रोकथामका प्रदेश सरकारको निर्देशनअनुसृत कार्यान्वयनमा खोप अभियान सञ्चालन गरिएको कृषि तथा पशुविकास शाखाप्रमुख राहुल सेन्चुरीले बताए ।

सालनाल सहित नवजातशिशुको शव फेला

साझाकुरा संवाददाता हेटौँडा, २१ फागुन/मकवानपुरको मनहरीमा मंगलबार साँझ सालनाल सहित नवजातशिशुको शव फेला परेको छ । मनहरी गाउँपालिका वडा नम्बर ७ स्थित डम्पिङसाइटमा शिशुको शव फेला परेको इलाका प्रहरी कार्यालय मनहरीका प्रहरीनिरीक्षक विशाल

सापकोटाले बताए । हामीलाई मृतशवस्थामा रहेको शिशुको शव छ भन्ने खबर भएअनुसृत उक्त स्थानमा पुग्दा नवजात बालिकाको शव भेटियो, सापकोटाले भने । शव कसले फालेको हो भन्ने बारे खुलेको छैन, शिशुको सालनाल सहित रहेकाले थप अनुसन्धान गरिने सापकोटाले

जानकारी दिएका छन् । मृतशिशुको अवस्था हेर्दा अन्तर्जात एक/दुई दिन अघिमात्रै फालेको हुनसक्ने जस्तो देखिएको उनले बताए । गतवर्ष चैत्रमा पनि मनहरी-७ रमौली बागें टोलस्थित मनहरी खोलाको छेउमा सालनाल सहित नवजातशिशुको (छोरा) शव फेला परेको थियो ।

माघ १७ गतेदेखि सञ्चालनमा

वि.र.पुर्खा यातायात प्रा.लि.द्वारा संचालित ई.भि. हेटौँडा-फापरबारी हुँदै सिन्धुलीबाट चकमके तिन पाटनसम्म

हेटौँडाबाट छुट्ने समय	सिन्धुलीबाट छुट्ने समय	चकमकेबाट छुट्ने
बिहान : ७:३० बजे बिहान : १०:०० बजे दिउँसो : १:३० बजे	बिहान: ९:०० बजे दिउँसो : २:३० बजे दिउँसो : १२:१५ बजे	बिहान : ६:०० बजे बिहान : ९:०० बजे

नोट :

- घरदैलो सेवा, सिजर्भको व्यवस्था ।
- नयाँ मोडलको गाडीहरू ।
- प्रति यात्रु ५ लाखको विमा गरिएको छ ।
- दक्ष तथा अनुभवी चालकहरू ।

"नयाँ गाडिको आरामदायी मज्जा लिन कतै छुट्नु होला नि !"

काउन्टर लोकेशन: काठिराजपथ साँझा बस लाउने स्थान सँँगै
सम्पर्क नं.: ९८५४०८२८८०, ०५७-५२९६५५, ९०६७८९०८८०
सिन्धुली सम्पर्क नं.: ९०६७८९३०३२

भुक्तानी व्यवस्थामा राष्ट्र बैकले गन्यो नीतिगत संशोधन

काठमाडौं, २१ फागुन/नेपाल राष्ट्र बैकले भुक्तानी प्रणाली सम्बन्धी थप एकीकृत निर्देशन जारी गरेको छ । जसअनुसार भुक्तानी सम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाले अब व्यक्तिगत एउटा खाताबाट एकै प्रकृतिको डेबिट, क्रेडिट वा प्रिपेड कार्ड एकभन्दा बढी जारी गर्न नपाइने भएको छ । त्यस्तै ग्राहकले मोबाइल बैंकिङ तथा इन्टरनेट बैंकिङ प्रणाली सञ्चालन वा कारोबार गर्दा 'भीपीएन' प्रयोग गरे नगरेको पहिचान गरी आधिकारिक भीपीएन प्रयोग नभएमा एपमा लागू गर्न नमिल्ने व्यवस्था संस्थाहरूले मिलाउनुपर्ने छ । भुक्तानी सम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाले भुक्तानी सम्बन्धी कार्यका लागि प्रयोग हुने विभिन्न प्रणालीको अब नियमित रूपमा डीसी डीआर डिल गर्नुपर्ने छ । विद्युतीय वालेटमार्फत हुने कारोबारको अधिकतम सीमाहरू भने यथावत राखिएको छ । बैंक खाताबाट वालेटमा प्रतिदिन २ लाख प्रतिमहिना १० लाख, वालेटबाट बैंक खातामा (क्युआरसहित) दैनिक २ लाख, प्रतिमहिना १० लाख तथा एक वालेटबाट अर्को वालेटमा दैनिक

५० हजार र प्रतिमहिना ५ लाखको सीमा कायम छ । यद्यपि सरकारी कार्यालयमा हुने भुक्तानीमा भने सीमा लागू हुँदैन । यूएसएसडी प्रणालीमा आधारित भुक्तानी कारोबारको अधिकतम सीमा दैनिक १० हजार रुपैयाँ र प्रतिकारोबार ५ हजार हुनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यो नयाँ व्यवस्था हो । ग्राहकलाई विद्युतीय कार्ड जारी गर्दा आवेदन फारमसँगै कार्ड जारी गर्दा र कारोबार गर्दा लाग्ने शुल्क, कारोबारको सीमा, कार्डको प्रयोग गर्दा लाग्ने ब्याजदर, कार्डबाट प्राप्त हुने अन्य सुविधाहरू लगायतका विषय समेटिएको सूचनामूलक सामाग्री प्रदान गर्नुपर्ने छ । भुक्तानी प्रणाली सञ्चालक संस्था अनिवार्य रूपमा पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा दर्ता भएको हुनुपर्ने छ । यो निर्देशन जारी हुनु अघि भुक्तानी प्रणाली सञ्चालकको रूपमा कार्य गर्न अनुमतिपत्रप्राप्त संस्था २०८५ असार मसान्तभित्र पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा परिणत भई सन्तुपने व्यवस्था गरिएको छ । (स्रोत: अनलाइनखबर)

त्रिवि कीर्तिपुरले सार्वजनिक गन्यो मतदाता सूची

इलेक्ट्रोनिक मेसिनबाट मतदान

काठमाडौं, २१ फागुन/त्रिवि, विश्वविद्यालय क्याम्पसले आगामी ५ चैतमा हुने स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन चुनावका लागि हुने मतदाताको सूची सार्वजनिक गरेको छ । जसमा ५ हजार ९ सय ६५ जना मतदाता रहेको स्वविद्यु निर्वाचन समितिका संयोजक प्राडा कृष्णप्रसाद न्यौपानेले जानकारी दिए । यो मतदाता संख्याकाले त्रिविको स्वविद्यु नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने छ । विश्वविद्यालय क्याम्पसमा ३३ वटा केन्द्रीय विभाग, ४ वटा विभाग र ८ वटा विशेष अध्ययनका विद्यार्थीले मतदान गर्ने छन् । 'सबै विद्या गरेर ४५ वटा विभागका विद्यार्थी सहभागी हुन्छन्,' विश्वविद्यालय क्याम्पसका प्रिन्सिपल प्राडा अक्कलदेव मिश्रले भने । चुनावका लागि १९ फागुनमा संघ, संगठन र समूहको दर्ता भइसकेको छ । २२ वटाले दर्ता गरेकोमा नेविसंघको बागी समूहले फिर्ता लिएपछि २१ वटा संघ संगठन स्वविद्यु चुनावमा सहभागी हुने छन् । अब २५ फागुनसम्म मतदाताको दाबी विरोधको समय तोकिएको छ । सोही दिन नै अन्तिम नामावली सार्वजनिक गरिने मिश्रले बताए । २६ फागुनमा उम्मेदवारका लागि मनोनयनपत्र वितरण गरिने प्रिन्सिपल मिश्रले बताए । 'प्रत्यक्ष र समानुपातिक दुवै तर्फको उम्मेदवारको मनोनयन पत्र नामावली दाखिला गर्ने समय २७ फागुनका लागि तोकिएका छौं । सोही दिन नै दुवै तर्फको उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित हुन्छ,' उनले भने । दुवै तर्फको उम्मेदवारको नामावली उपर दाबी विरोध गर्ने २८ फागुनका लागि तोकिएको

छ । सोही दिन नै दुवै तर्फको दाबी विरोध उपर छानबिन गरी उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित गरिने उनले बताए । 'दुवै तर्फको उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिने अन्तिम समय २९ फागुन तोकिएको छ । दुवै तर्फको उम्मेदवारको अन्तिम नामावली २९ फागुनमा सार्वजनिक हुन्छ,' उनले भने । **प्रत्यक्ष र समानुपातिक चुनावबाट नेतृत्व चयन** स्वविद्युमा २१ सदस्यका लागि २७ फागुनमा उम्मेदवारको मनोनयन हुनेछ । जसमा ११ जना प्रत्यक्ष र १० जना समानुपातिकबाट निर्वाचित हुनेछन् । प्रिन्सिपल मिश्रका अनुसार अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष प्रत्यक्ष निर्वाचित हुन्छन् । उपाध्यक्ष र उपसचिव २१ जना सदस्य निर्वाचित भएपछि त्यसबाट चयन गरिनेछ । 'कुनै संघ संगठनको बहुमत आयो भने उपाध्यक्ष र उपसचिव उसैकोबाट चयन हुन्छ । यदि बहुमत आउन भने सहमतिकाट पनि चयन हुन सक्छ । सहमति भएन भने २१ जनाको भोटिङबाट